

DIRECTOR
Dr. AUGUSTIN POPA

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUD. TÂRNAVA MICĂ

INSERATE:

Un șir garmond: 6 Lei. La
publicări repetate după
invoială

Unirea

REDACTOR:
Prof. DUMITRU NEDA

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 200 Lei
Pe 6 luni . . . 100 Lei
Pentru străinătate 400 Lei

Foaie bisericească-politică — Apare în fiecare Sâmbătă

Ziua unirii

Pe măsura depărtării, icoana zilei de 1 Decembrie 1918 ne apare tot mai luminoasă. Desigur tot mai clar rostul ei în pânza istoriei noastre. Tot mai limpede apare rezumată, în grandioasa ei viziune, linia întregului nostru destin.

Iar tâlcul ei suprem acesta este: România Mare este opera lui Dumnezeu. Realizată, firește, prin oameni și pentru oameni. Dar nu din puterea și înțelepciunea lor. Ci mai vizibil decât oricând în trecut, s'a arătat aici mâna nevăzută, care țese vremile și rânduește drumurile istoriei. Oăci cine, dacă nu puterea lui Dumnezeu a dat atâtă vlagă, atâtă nesecată vitalitate neamului nostru, de a biruit intemperii și restriști fără seamăn? Cine l-a făcut să crească și să înflorească sub apăsările străine? Cine, prin veacurile risirii lui în robii haine, a ținut în el respirația aceluiași suflet, nădejdea aceluiași ideal, dorul și vrerea aceluiași vis? Și dacă l-a lăsat să sufere și să se sbată alătea veacuri, cine nu vede aici marea școală și marea încercare necesară pentru întări brațele și a căli sufletele? — Iar când sosit plinirea vremii sorocită pentru a răsplăti nețelele părinților și jertfele lor multe, ce gând le înțelept ar fi putut bănuși, că din cumplita involburare a neamurilor lumii va răsări o Românie mare cuprinzând tot pământul dela Tisa până la Nistru? Eram doar puși în fața unei dieme tragice: Basarabia ori Ardeal? Numai dreptatea dăvind ni-le-a putut dăruși pe amândouă.

De aceea, 1 Decembrie trebuie să fie pentru todeauna ziua recunoștinții pioase și în același timp al desăvârșitei încrederi în viitor. Nu se lărdăm ușor ceace Dumnezeu a clădit. Voia lui este ca omenirea să fie compusă din familii și neamuri, fiecare cu căminul său, în țara sa. De pe acest drum al unui principiu de drept al firii atât de categoric, întoarcere nu mai este. Căminul nostru este pământul Daciei. Aici am crescut în neam mare. În ciuda străinilor cari au pătruns, neghind în grâu, în mijlocul nostru. E numai firesc că ne vom apăra casa cu prețul vieții. A-părăm, prin aceasta, însăși ordinea firească a istoriei și ceice se vor ridica contra ei vor trebui să simtă că se răsrătesc contra legii lui Dumnezeu.

N'avem deci ce să ne temem de dușmani din afară. Vorbele umflate ce se aruncă amenințătoare spre granițele noastre sunt simple bășici de apă, atâtă vreme cât noi rămânem închiși în turnul tăriei noastre: în Dumnezeu. Până când rămânem credincioși misiunii noastre. Până când mergem voinicește pe drumul destinului nostru de grăniceri ai civilizației creștine. — Dar vai nouă dacă ne vom abate din această cale. Dacă vom uita virtuțile părinților, bunătatea și dreptatea lor, unirea și frățietatea, cinstea și omenia, desinteresarea și spiritul de jertfă. Vai nouă, dacă vom uita înțelepciunea străbunilor cari ziceau: concordia parvae res crescunt, discordia et maxime dilabuntur! Dacă sufletul nostru se va măcina în blestemății și sfâșieri, dacă vom cheltui în desfrâu moștenirea înaintașilor, dacă vom călca în picioare legea și dreptatea, apoi nu-i putere pe lume care să ne apere de prăbușire. Ci se va împlini Scriptura: Pieirea ta din tine, Israele!

Deodată cu amintirea trecutului, 1 Decembrie ne arată deci și drumul nostru de viitor. Să-l urmăm fără șovăire. Să facem juruință nouă, că vom învi sufletul neamului nostru, prin puterea credinței și buneii înțelegeri. Numai prin credință și prin unire vom putea păstra unirea care s'a născut dintr'o mare credință!

Anarhia de sus

Scade tăria legilor — Abuzurile dela Suceava continuă — Regimul bunului plac — Datoria autorității

(=). Scade mereu respectul autorității și legea nu mai e „tare“ ca altădată. — Fenomen pe cât de general, pe atât de îngrijorător. Marchează un proces de relaxare a ordinii, care duce fatal la anarhie și desagregare.

Statul e dator să intervină energic. Misiunea lui esențială tocmai aceasta este: paza legii, pe care se clădește ordinea și pacea colectivității. Renunțând la acest rol, el își pierde rostul fundamental și își primejduiește existența.

Din nenorocire, nimic nu arată că autoritatea noastră publică își înțelege chemarea. Chiar dimpotrivă. Nu odată am fost nevoiți să constatăm, că lucrează tocmai anapoda. Puterea executivă calcă în picioare legile, transformându-se, ea însăși, în principal agent de anarhizare și disoluție. — Pentru dureroasă ilustrare, reluăm un caz mai vechiu, a cărui continuare este un lanț de ilegalități patente. Atmosfera de abuz năvălit în care se complac potențaii noștri cu greu și-ar găsi un document mai grăitor.

Intr'o bună zi de primăvară, credincioșii uniți din Suceava Bucovinei au fost scoși, cu jandarmii, din biserică pe care o aveau de veacuri; și care a fost dată în stăpânire cultului ortodox. Fără nici o sentință judecătorească și fără articularea nici unui text de lege. Cu dreptul baionetei. Un capriciu mahmur al ministrului cultelor decretase așa. Fiindcă credincioșii sunt ruteni, iar locașul a fost ridicat, pe vremuri, de un voevod român.

Un act de răpire brutală și nesocotită. Ministrul, foarte probabil, fusese îndus în eroare. De aceea a și ordonat anchete. Firește, după ploaie. Rostul lor nu mai putea fi altul decât de a găsi justificare pentru abuz. Ceeace nu prea mergea. Dreptatea era prea evidentă, decât să poată fi năbușită prin rapoarte tendențioase. Totuși, dovezi trebuiau găsite. Dacă nu, preparate: De aici alt lanț de abuzuri.

Înainte de toate, nu trebuia să se pronunțe justiția, căreia i-a fost deferit cazul. De aceea tertipuri și chițibușuri de tot felul, pentru amânare. Acum iar s'a dat un nou termen, pe 28. I. 37. De sigur, nu ultimul. — Folosește la ceva și această manevră: demoralizează pe credincioși, bieți oameni mărunți și necăjiți. În felul acesta sunt numai bine pregătiți pentru al doilea moment al stratagemii: ademeniri, amenințări și terorizări savante (ex. pierderea slujbeii), pentru a-i face să se lapede de legea catolică. Pot trece, li-se spune, la orice cult. Nu-i silă să se facă ortodocși. Orice. Numai catolici, nu. — Șiretenia e transparentă: vreau să facă dovada, că biserică s'a luat fiindcă nu are credincioși. S'a făcut și anchetă cu acest

obiectiv. Dar n'a dat rezultatul dorit. El trebuie, totuși, realizat cu orice preț.

Pentru grabnica limpezire a situației, intervine zelul neadormit al prefectului Cojocariu. D-lui are destule motive să se dovedească român mare, mare de tot. (Va fi știind el de cel). Ca să frângă încăpăținarea catolică, mai dă o lovitură. Oprește să se țină slujbe în casa parohială, unde năpăstuiții se adunau la rugă cu duhul înălțat al tuturor prigoniiților. (Biserica lor, de alături, e mereu goală. O dovadă evidentă, că ortodoxia are absolută nevoie de ea!). Cel mai nou ucaz al satrapului bucovinean, din 13 Noembrie, amenință cu sigilarea casei, la caz de nerespectarea opreliștii.

S'a intervenit la d. ministru de interne, care a promis răspicat că va lua măsuri pentru revocarea ordinului abusiv. Până azi, nimic. Nu putem presupune că d. ministru nu și-ar fi ținut cuvântul. Se vede treaba, că nu a fost ascultat. Adecă: prefectul mai tare decât legea și decât ministerul! Frumoasă situație!

Nu strică să mai însemnăm un amănunt. Pentru justificarea procedurii sale, dom' Prefect invocă o decisiune a ministerului cultelor, din 1933 (No. 114.119), care reglementează viața și activitatea sectelor și în care prevede condițiile de funcționare a caselor lor de rugăciuni. Pentru d. Cojocariu, Biserica unită este o sectă oarecare, pocăită ori nepocăită! Halal de prefect! — Dar fie și așa. Faimoasa decizie spune că, dacă pomenitele case de rugăciuni nu întrunesc condițiunile puse, vor putea fi închise de către Ministerul de Interne, în urma unei cereri făcute de ministerul cultelor. În cazul nostru, nici urmă de așa ceva. Nici nu era nevoie: dom' Cojocariu face cât două ministere!

Asta-i situația acum. Pur și simplu: suntem puși în afară de lege. Tratați mai rău decât sectele! Prin voința atotputernică a unui prefect rabiă, pentru care nu există constituție, nu există lege, nu există minister! — Și pe care totuși ministerul îl ține la înaltul post de reprezentant al guvernului și păzitor al legilor într'un județ! Acolo, la granița nordică, la o poștă de patriă comunismului, de care trebuie să ne ferim ca de foc.

Să înțeleagă cine poate astfel de rânduești ale puterii de stat. Noi nu putem. — Am mai spus și altă dată: dacă cineva crede că are drept la casa ori la biserică mea, să se adreseze justiției. Dreptatea va birui. Dar a călca în picioare legile, a introna domnia bunului plac, a pune țara la cheremul instinctelor deviate ale unor satrapi locali, însemnează a lucra conștient la anarhizarea țării. Mai ales acum, când aerul e plin de fermeții stricăciunii. Când înfloresc sectele și puterile subversive. Când

bolșevismul caută să se infiltreze în organismul nostru public. Mai ales acum autoritatea, care în loc să păzească legea dă pildă criminală de nerespectarea ei, se face vinovată de trdare de patrie.

Se va spune, știm, că apărăm niște străini: ruteni. — S'a mai spus această nerozie. Nu apărăm nici un străin. Ci dreptatea și legea. A cărei respectare o cerem. În interesul țării și al neamului. Naționalismul nostru nu trebuie pângărit cu necinste și fărădelegi. N'avem nevoie de ele și nu ne folosesc la nimic. Ci pregătesc ruina. Pentru că *iustitia est regnorum fundamentum!* Asta să n'o uităm!

Aberații primejdioase. Obișnuința de a saluta pe cât e de firească, pe atât e de diferită dela neam la neam. Ba și în sânul aceluiaș neam dela ținut la ținut, adesea chiar și dela sat la sat.

Fiind vorba de noi Români, salutul: „Noroc și sănătate!” mi se pare cel mai specific. Se mai aude și: „Bună ziua”, „Bună seara”, ori „Bună dimineața”. Dar mai rar. Pe alocurea e familiar: „Deie Dumnezeu bine!” Nu lipsesc însă nici împrumuturile nepotrivite, ca „Dumnezeu vă alduiască!” și altele ejusdem generis, cari ar fi bine să fie eliminate fără milă. Dar cu tact, și nu după metoda fratelui în Domnul care, voind să introducă salutul: „Lăudat să fie Isus Hristos!”, la binețele de „Bună ziua” și variantele acesteia, răspundea bătăran: „Mânc-o, dacă-i bună!”

Admirabil pentru cele mai multe ocazii și cu totul în spiritul Bisericii ar fi: „Hristos în mijlocul nostru!” Dar lipsește în prea mare măsură înțelegerea pentru aceasta. Și nici nu s'a prea făcut propagandă în direcția aceasta. Apoi mai nou prind teren și saluturile de partid ori de organizații: „Isbândă!” „Dreptate!”, „Sănătate!” și altele de acest fel. Ba un frate preot, în satul său, pentru gruparea căreia-i aparține, în locul creștinescului „Lăudat să fie Isus Hristos”, n'a pregetat să militeze pentru „Trăiască Legiunea și Căpitanul!” Și asta nu numai printre partizanii grupării, ci pe toată linia.

Decât: așa ceva e deja o aberație primejdioasă care, fiind în cauză un preot al lui Hris-

tos, frizează inconștiența greu păcătoasă. Procedură ca aceasta, ori ca aceea, tot a unui preot care, în fața mai marelui său ierarhic și a credincioșilor, după ce se face binecuvântarea unei biserici la care lucraseră și legionari, face, în reverență, șefului său politic, în ton și ținută militară, un raport bombastic, — zică cine ce va vrea, dar: nu merge! Și nu-i iertat să se mai îngăduie. Căci ne compromitem tagma iremediabil. (Pr. Ilie Velișan).

Ploaia harurilor

Pe răbojul sfințelor misiuni populare, ținute în toamna acestui an, încreștăm noul sate și date. De prisos să stăruim asupra tehnicii și însemnătății acestor binecuvântate prilejuri de radicală refacere sufletească a parohiilor. De aceea ne mărginim la strictul necesar pentru informație, notificând totodată că numărul din paranteze indică numărul apropiierilor de SS. Taine.

De praznicul *Înălțării Sf. Crucii*, 12—14 Sept., s'au ținut misiuni în *Gura Râului* (140) unde preot misionar a fost pâr. Teodor Radu din Unirea II, ajutat la ascultarea spovedaniilor de pâr. I. Beclcheri din Orlat și de pâr. V. Dancea preotul local; și la *Fânațe* (403), cu *Iosif Tălmăcel*, franciscan din Bacău, ca preot misionar și pâr. I. Pol, preotul local și frații preoți din jur, confesari ajutători.

De sărbătoarea sf. *Mucenic Dumitru*, 24—26 Oct., au avut parte de primenirea sufletească a misiunilor credincioșii noștri din: 1. *Aruncuta* (500). Preot misionar: pâr. Dr. V. Cerghizan, prof. de religie la Turda. Confesari: pâr. Vasile Popa, preotul local, și frații preoți din satele învecinate. — 2. *Bazna*. S'au mărturisit și cuminecat aproape toți credincioșii Români. Preoți misionari pâr. Gh. Simu, admin. protop. în Dumbrăveni și pâr. Val. Stoian, preot în Moșna. Ajută la mărturisiri și pâr. F. Gabor, preotul local. — 3. *Silvașul de Câmpie* (574). Preot misionar: Dr. Dominic Neculăes, călugăr franciscan din Oradea. Confesari ajutători: pâr. N. Racovișan, preotul local și frații preoți din jur.

Folosind împrejurarea alor două zile de

sărbătoare după o altă, de *Intrarea în Biserică*, 20—22 Noembrie, s'au ținut misiuni populare în: 1. *Bratelu*, cu rezultat foarte îmbucurător. Preot misionar: pâr. Gh. Simu din Dumbrăveni. — 2. *Orlat* (peste 700). Preot misionar: pâr. Dumitru Neda, redactorul nostru. Ajută la ascultarea mărturisirilor: pâr. I. Beclcheri, preotul local (care tocmai împlinea treizeci de ani de preoție și în cadrele ploaiei de haruri revărsate peste turma-i credincioasă și peste familia sa mai restrînsă înțelegea să-și prănuiască aniversara hirotoniei); pâr. Velicea din Șara Mică, pâr. I. Popa din Ocna Sibiului; pâr. Bunea din Tilișca; pâr. Gisan din Sadu și pâr. Dancea din Gura Râului. — 3. *Proștea Mare* (175). Preot misionar: pâr. Elle Magda din Aiba-Iulia. Confesari ajutători: pâr. I. Todoran, preotul local; pâr. Liciniu Racovișan din Proștea Mică și pâr. Moisin Tarna din Igh'ș. — 4. *Șoroștin* (peste 200). Preot misionar: pâr. Dr. Leon Sârbu, spiritualul Semin. Teologic din Blaj. Confesari ajutători: pâr. Aurel Anghel, pâr. Gh. Gânța, și pâr. Victor Neamțu, preotul local. — 5. *Vad* (454). Preot misionar: pâr. Dr. Septimiu Todoran, prof. de teologie în Blaj. Ajută la mărturisiri: pâr. I. Oalga, preotul local; pâr. Oct. Falicea, V. Modorcea, Gh. Pop, Val. Crișan, I. Boroș și D. Sălăgeanu. — 6. *Valhid*. (183). Preot misionar: pâr. Teodor Radu din Unirea II. La ascultarea mărturisirilor a dat ajutor și pâr. Inoc. Borza, preotul local.

Toate misiunile populare înșirate până aci s'au ținut pe teritoriul Arhidiecezei. Dintr'o scrisoare particulară aflăm însă că și credincioșii părintele Iuliu Robotin din *Hurezul Mare* (542), eparhia de Oradea, au avut parte de bucurii similare în zilele de 4—8 Noembrie c. Cu vestirea cuvântului aci s'a ostenit pâr. Dr. Dominic Neculăes, franciscan. Confesari ajutători: pâr. I. Oltean, pâr. I. Filip și pâr. T. Pilca. La aceste sfinte misiuni au luat parte și credincioșii din satele învecinate: Supurul de jos, Racova și Corund, fiind și ei de față la primirea celor 57 membri în ordinul terțiar franciscan și la sfințirea crucii comemorative. — Preamărit să fie Domnul pentru toate!

□ □ Foiața „Unirii” □ □

Sf. Euharistie ca factor educativ

de prof. I. Miclea

Creștinismul a considerat s. Euharistie totdeauna ca inimă a cultului divin și ca cel mai înalt principiu de educație. Momentele de covârșitoare importanță ale acestui sacrament sunt trei: înainte de primire, timpul primirii și după primirea lui.

Din punct de vedere al educației supranaturale, s. Euharistie are efect dublu: siglarea stării sufletești curate, prin harul sfințitor care se varsă din belșug; bucuria gândului că însuși marele Dascăl al lumii a venit în suflet, ca de pe această catedră cuvântătoare să-i vestească știința vieții frumoase. Inafară de acest efect curativ, s. Euharistie are și un efect preventiv, dându-i tânărului puteri noi cu cari să reziste ispitei păcătoase. În prezent s. Euharistie îl sfințește; în viitor îl înarmează ca să biruie în lupta pentru caracter.

Trebule să întârziem puțin la fiecare dintre aceste momente și efecte, urmărind cursul sufletesc al copilului care se pregătește la primirea s. Euharistiei.

Prin mintea lui trec următoarele gânduri. — Am călcat în picioare voința înaltă a Crea-

torului și Mântuitorului meu. Vieța pe care am dus-o după această nenorocire, rupt din sfera influenței grației divine, foarte puțin se poate numi vieța omenească, iar creștinească, de loc. Dar, iată că Acela față de care mă simt atât de vinovat, m'a iertat, făgăduindu-mi îndreptare. Deci, cu câtă *recunoștință și mulțumită* nu-i sunt dator, că m'a ridicat din nou, din moarte la vieța.

Dar, Isus a făcut încă și mai mult pentru mine. Fiindcă acum mă lubește ca și înainte de păcat, vine în sufletul meu El însuși cu toate comorile grațiilor sale; vine ca un Prieten, ca să rămână cu mine, să se aniască strâns cu sufletul meu pe care-l hrănește cu Carnea și Sângele său, să-mi comunice vieța din deplinitatea vieții sale; și să mă *supravegheze de de aci înainte în tot ceace voi face*. Aș fi cel mai nerecunoscător om din lume, dacă nu l-aș *iubi cu tot focul sufletului meu*, pentru că iubirea lui nu se poate plăti decât cu iubire.

Încă un moment și, sub forma pâinii și a vinului, se va așeza în sufletul meu. — Oare ce aș mai face, ca să fiu vrednic de onoarea ce-mi face? Știu care-i este planul lui cu mine: să rămân fără de păcat; încă odată îi promit că orice, dar păcat nu voi mai face.

Când se dă un astfel de prilej în sistemele de educație laică? Ca tânărul să se lege

în mod mai solemn că-și va reface vieța? Dar nu e totul.

Momentul hotărîtor a sosit: Isus Hristos este în sufletul elevului. Priviți-l, în genunchi cu fața ascunsă în palme, stă tânărul de vorbă cu măiestrul vieții frumoase. Oare ce-i spune? E ușor de ghicit: își reînnoiește făgăduințele făcute.

Nu și-a atins oare educația idealul, când frământând dospitura sufletului îl face pe copil să lubească pe Acela pe care-l părăsise și să urască ceace iubise: neascultarea, nedreptatea, necurăția? Acuma copilul este schimbat; numal e cel de ieri.

Oricine poate observa cu ușurință, dar mai cu seamă părinții și educatorii, ce minunată transformare operează s. Euharistie în sufletul copilului împărtășit.

Tânărul duce cu sine pe Hristos; iar gândul, unicul lui gând este, cum l-ar putea păstra la sine pentru totdeauna? Și numai această nzuință ce valoare educativă de nebanuit nu cuprinde, doar pedagogia cât de mare valoare atribue sforțării continue a elevului de-a rămâne bun în înțeles moral!

„Vreți să știți de ce ajutor este s. Euharistie pentru educație? — se întreabă un bun cunoscător al problemei, pâr. Tóth Tihamér. „O astfel de putere ajutătoare cu care nimic în lume nu se poate compara. Bomboane și sbicia, laudă și sudalmă, premiu și pedepși.

Din Regulamentul Colegiului nostru din Roma. Răsfoind „Regolamento del Pontificio Collegio Pio Romano dell' Annunziata in Roma”, află următoarele articole ce merită să fie încredințate de cronicar:

37) „Este evident că alumnii trăind în Italia și urmând cursurile școlare în limba latină, vor trebui să se deprindă mulțumitor și în limbile italiană și latină, studiul cărora nu va lipsi de a fi folositor și pentru o mai deplină cunoaștere a limbii lor proprii, fiică a celei latine și soră a limbii italiene...”

83) „Spre a câștiga mai bine dragostea mamei lor străbune Roma și a memorii lor Apostolilor și Martirilor se vor alege zile speciale spre a vizita monumentele, catacombele și Basilicile...”

95) „Fiind mai mult decât o datorie de a cultiva o iubire sănătoasă față de patrie, trebuie în mod absolut exclusă politica fie în general, fie în diviziunile ei naționaliste sau de partid...”

Să mai zică deci cineva că Roma nu cultivă sentimentul național! Să mai zică cineva că Roma Papală nu ne iubește limba și neamul! Et hoc meminisse jvabit! (an).

Slujbe de seara

Biserica lui Hristos este vie. Trăește și ține pas cu progresul. De aceea, lucrând pentru mântuirea sufletelor, nu se limitează numai la formele vechi pentru potențarea vieții religioase.

Așa cum viața economică caută noul și noul resurse, cum tehnica descoperă tot mai noi aparate pentru sfredelirea tainelor naturii, așa și Biserica, mereu își îmbogățește mijloacele prin care tinde la același țel de totdeauna: ingenunchierea lumii în fața împăratului Hristos. Și aceasta cu atât mai mult trebuie să o facă, cu cât pentru mulți dintre contemporani, biserică are un aspect anacronic, de „rămasă în urmă”.

În felul acesta se pare că gândesc și mulți din poporul de jos. Un credincios al bisericii surori îmi spunea: „Părinte, aș merge mai des la biserică. D'apoi și la noi și la D-Voastră, în toate Duminicile, la toate sluj-

bele, se cântă tot: Pe Tine Telăudăm... Cheruvicul... Sfânt... De ce nu se mai schimbă, odată una, odată alta?”

Se cere, sigur — o cer necesitățile sufletelor credincioșilor — o reînnoșire, o adaptare a formelor, o potrivire a mijloacelor la împrejurările actuale. Și fiindcă prin aceasta se urmărește și se ajunge la o mai puternică alipire de Hristos, nu cred să fie considerente cari să se pună deacurmezișul în calea acestui deziderat al sufletelor insetate după adevăr și sfințenie.

A ne mărgini — preoții, — numai la funcțiile liturgice legate de ziua Duminicii, înseamnă a nu promova decât prea puțin viața sufletească în parohie. Și atunci degeaba ne plângem de numărul tot mai mic al celor buni credincioși. Dar se pare că mersul lucrurilor a intrat pe calea cea bună. Azi sunt frați preoți cari își țin de datorie sfântă de a servi zilnic sf. Liturghie, sau de a face rugăciuni de seara, în biserică, cu credincioșii. Și roadele sunt bogate.

Suntem în Postul Crăciunului. Timp foarte potrivit pentru muncă în ogorul sufletului. Și nu numai în zile de Duminică. Ci și în cursul săptămânii. — Cum?

În centrele noastre eparhiale s'au introdus serviciile de Miercuri și Vineri seara în tot timpul postului, *Paraclys*, *Binecuvântare Euharistică*, etc., cari sunt urmate de scurte *predici*. — Pentru ce nu s'ar introduce și în parohii? Credincioșii cercetează cu drag aceste servicii. Aspectul și atmosfera din biserică, seara, sunt așa de potrivite pentru reculegere și evlavie. Rezultatul: Catedralele se umplu ca'n zilele de praznic.

Același rezultat s'ar avea și în parohii. Subsemnatul o spun fără jenă, că la astfel de servicii mi-e mai populată biserică decât în ziua de Paști. Căci pe lângă almei, la aceste servicii se strâng regulat ortodocși, evanghelici. Și până și câte-un pocăit.

Credincioșii vin ușor și cu plăcere. Așum lucrul câmpului s'a terminat. Noaptea sunt lungi. Trei sferturi de oră — atât ține Binecuvântarea Euharistică și o predică de 10—12 minute — își găsesc libere pentru a putea participa. Și în urma acestora nu odată și-

dat să vezi la Sf. Liturghie, ba chiar ingenunchiași la scaunul mărturisirei, oameni pe cari li știași certaiți cu biserică.

Aci trebuie să fim ajutați de asociațiile religioase din parohie. *Agrul și Reunirea de femei* în special, își vor afla aici un rol. Acela de a da în cor răspunsurile. Prin aceasta pe deoparte se strâng rândurile asociației respective, iar pe de altă se mărește fastul serviciului. Căci încetul cu încetul te trezești că, înfrățit cu toții, cântă imnuri de slavă lui Hristos. Și atunci ce bucurie mai sfântă poți aștepta, ca preot, decât aceea de a purta pe Hristos de pe altar în ușa împărătească, să binecuvinteze pe cel ingenunchiași și înfrățit în fața Lui, când în aer mai vibrează ecoul cântării: Cu noi este Dumnezeu, înțelegeți neamuri și vă plecați!..

Sigur că acestea nu se pot face fără oarecare greutate pentru preot. Greutate ușoară însă. Căci e vorba de Jugul lui Hristos. Și apoi să nu uităm nici aceea că, prestigiul bisericii noastre în fața acatolicilor nu crește decât numai prin munca noastră devotată, și mai mult decât a altora. — Serviciile de seara și Binecuvântarea Euharistică vor face minuni în redresarea morală a poporul nostru.

Pr. V. Copreanu

Falange Espanola. Organizarea mișcării fasciste a tineretului spaniol e legată de numele lui *José A. Primo de Rivera* (ucis zilele trecute de guvernamentali) fiul cunoscutului dictator spaniol și e concretizată în „*Falanga Spaniolă*”, înființată de același la sfârșitul anului 1933, în Madrid. Prima adunare și-a ținut-o la începutul a. 1934, în Cetatea universitară din Valladolid. Majoritatea covârșitoare a membrilor săi o dădeau studenții. Deviza noii mișcări: „*Ariba Espana!*” (Sus Spania!) e deviza de război a tuturor forțelor ce luptă azi împotriva comunismului-anarhiștilor dela putere.

În a doua adunare generală a grupării falangiste, ținută la Madrid în 1935, a fost fixat definitiv programul său politic-social. „*Crezul Falangei*” cuprinde 27 articole. E împotriva parlamentarismului și regionalismului și e pentru statul autoritar, imperialist. Printre

dojană și ingenunchiere... nici una n'au nici o valoare educativă, comparate cu primirea sacramentului Euharistiei”¹⁾.

Tânărul care se cuminecă adeseori își acumulează energie pentru o luptă cu izbândă contra ispitelor necurăției. Vieță curată fără Euharistie, este o imposibilitate. Numai tânărul ce se cuminecă este stăpân pe sine, pentru că motivul izvoarește din considerații superioare. E prevenitor, afabil, gata de ajutor. Spiritul de renunțare la propriile plăceri încă se observă numai la acela care se apropie de jertfa mistică a Altarului.

Biserica creștină, educatoarea noroadelor, a împlinit în curs de veacuri porunca Intemtorului ei, de a *învăța toate neamurile*; dar în aceeași vreme a ținut aproape de inimă și ceea ce altă dorință a lui Hristos, *de a le ierta păcatele și de a-le hrăni cu Trupul și Sângele său*, fiindcă își dă perfect de bine seamă, că învățătura științei fără baza caracterului, nimica valorează; or, Taina Peninței și a s. Euharistiei sunt instrumentele divine prin cari viața diformă se informează; iar cea informată de grația sfințitoare, se conservă. — *Și de aceasta ar trebui să țină seamă educatorii laici din zilele noastre!*

Educația actuală face imense eforturi pentru formarea generației tinere. Nici un veac n'a făcut atâtea experiențe și inovații în domeniul educației ca „veacul copilului”. Și e destul să deschizi un ziar ca să te convingi de funestele rezultate ale nouilor sisteme de educație. Se scrie aci despre copii depravați, hoști, criminali și sinucigași. Aceste nenorocite victime — durere — nu sunt dintre acelea cari n'au primit educație, ele sunt din lumea școlarii crescute după principiile pedagogice moderne.

Vina? Recunoaștem că pedagogia modernă a adus imense servicii educației intelectuale; pe acest teren a făcut chiar foarte mult prin principiile și metodele pe cari le-a introdus, fapt care a fost ușurat mult de tehnica cărții și a instrumentelor de laborator — însă recunoscând această parte bună, nu ne putem ascunde nemulțumirea când vedem că mijloacele pedagogice pe cari le pune la îndemână creștinismul sunt sistematic ignorate — dacă nu chiar disprețuite — tocmai acele cari le credem de cea mai mare însemnătate chiar din punct de vedere al educației naturale: ss. Taine. De ele nici nu se face amintire în nici o pedagogie laică.

E adevărat, că Regulamentul școlar prevede mărturisire și cuminecare de Crăciun și Paști, însă așa cum se practică, e imposibil

să aducă în educație roadele, ce le-ar aduce dacă li-s'ar da toată atențiunea cuvenită.

În institutele Statului mărturisirea și cuminecarea se face în mare forțat, din cauza timpului insuficient ce stă la dispoziția confesarilor, cari chiar dacă ar fi trei sau patru la o școală de două trei sute de elevi, nici atunci nu i-ar putea mărturisi bine pe toți, dela ora trei, până seara. Pentru cuminecare sunt rezervate două trei ore — așa încât și aci e repezeală.

De aceea, pentru ca educația să poată culege toate roadele ce sunt în stare să le dea aceste mijloace de sfințire, ar fi foarte bine ca mărturisirea și cuminecarea de Crăciun și Paști să-i premerge o bună pregătire, prin exerciții spirituale de cel puțin o zi întregă. Prin aceasta instrucția n'ar pierde cine știe ce; iar educația — care se spune că se urmărește în primul rând prin școală — ar câștiga enorm de mult.

Ne-ar plăcea să vedem, ca la școlile unui Stat creștin ce suntem, să se țină seamă de toate mijloacele educative încercate, pe cari creștinismul cu mare drag le pune la dispoziție; mai cu seamă când se știe că ele sunt chintesenta principiilor pedagogice.

Citiți și răspândiți „UNIREA”

¹⁾ Tóth Tihamér: Hiszek egy Istenben, B. Pest. 1931, p. 401.

primele reforme ce vrea să realizeze e o radicală reformă agrară și împărțirea necruțătoare a latifundiilor. Sub raport religios „Falangă” se declară a fi intruchiparea cea mai autentică a spiritului catolic al Spaniei. Al obiectiv ce și-a propus să atingă e curățirea peninsulei iberice de agitatorii străini.

Știri mărunte

Hirotonire de preoți. Marșia trecută absolvenții de teologie *George Câmpeanu, Petre Breanu și Const. Voina* au primit darul preoției prin mâinile pâr. *Mitropolit Alexandru*, după ce Duminecă în 22 Noemvrie c. fuseseră ridicați prin *Acelaș* la treapta diaconiei.

Jumătate de veac la altarul Domnului. Preoțimea districtelor protopopești Râciu și Gheorgheni în toamna acestui an a avut prilejul să sărbătorească, discret, dar cu atât mai intim și mai impresionant, aniversarea alor cincizeci de ani împliniți în slujba Domnului de doi venerabili confrăți ai lor: pâr. *Mihail Pop-Lupu* din Șincai și pâr. *Mihail Marieșanu* din Voșlăbeni. S'au relevat, cu acest prilej, momente de bucurie, ca și clipe de suferințe, din trecutul preoțesc-păstoricesc al celor doi nestori ai clerului, urîndu-li-se încă zile multe în aceeași slujbă a jertfelnicului. — Le dorim și noi, din inimă.

Record de călătorie. Secretarul de Stat al Vaticanului, *Pacelli*, precum se știe, a întreprins, nu de mult, o călătorie în Statele Unite. Gazetele americane aduc acum amănunte interesante în legătură cu această călătorie. Între altele spun că cea mai mare parte a petrecerii sale în America purpuratul roman a petrecut-o în aeroplan. În șase »zile de sbor« a făcut nu mai puțin de 15.000 km. Așa a fost cu puțință că, în relativ scurt timp, a putut cerceta 72 episcopi, pe celebrul *Father Couglin*, care luase până la acea vizită poziție față de reagerii lui *Roosvelt*, și pe nou realsul președinte al Statelor Unite, cu care s'a întreținut cordial și îndelungat.

Impotriva așa ziselor pelerinagii la Konnersreuth. Cazul stigmatizatei *Teresa Neumann* e cunoscut de toată lumea. Pentru a se tăia calea oricărei mercantilizări și profanări a cauzei, Oficiul parohial din Konnersreuth și părinții *Terezei* (după cum scrie *Katholisches Sonntagsblatt* din Stuttgart) au luat, foarte categoric, poziție împotriva propagandei făcute, de anumiți interesați, până și prin inserate de ziare, pentru pelerinagii în masse la stigmatizată. S'a spus limpede și energic, că li-se va închide ușa, fără discuție, tuturor celor ce vor veni acolo în grupuri de mulțimi, chiar și dacă ar avea îngăduință episcopescă. »Nu-i pentru curioși, nici pentru speculă, cazul Konnersreuth«. Așa au ținut s'o spună, ca să se știe, Oficiul parohial menționat și părinții *Terezei*.

Locale. Dumineca viitoare, de praznicul *Sf. Ierarh Nicolae*, va predica în catedrală pâr. *Dr. Ioan Suctu*, prof. de religie la liceul de băieți.

— Sâmbăta trecută s'a sărbătorit la »Institutul Recunoștinții« *Ziua Copilului*. În cadrele programului zilei dna *dr. Viortca Fulicea* a conferențiat, eleve dela Școala primară, Școala normală și dela liceu, au jucat dansuri naționale (sub conducerea dș. *M. Cojocariu, Veturia Popa, Cornelia Baltă și Margareta Trifan*); s'a cântat o bucată corală și s'a jucat piesa »Orfana«. De încheiere au fost premiate 12 familii cu 82 copii, dându-li-se în total 6560 Lei.

Congres thomist internațional. În zilele de 23—28 Noemvrie c. s'a ținut la Roma al II-lea congres thomist internațional. A luat

parte la el o numeroasă grupă de elită, compusă din savanți profesori universitari de renume italieni, francezi, belgieni și poloni. Apoi: mulțime de străluciți cugetători aparținând tagmelor călugărești a dominicanilor, franciscanilor și jezuiților, făcând comunicări extrem de prețioase. În decursul congresului, la Expoziția Vaticană a Presei Catolice, a avut loc și o expoziție a literaturii thomiste, cu participarea principalelor case de editură din Italia și din largul lumii catolice.

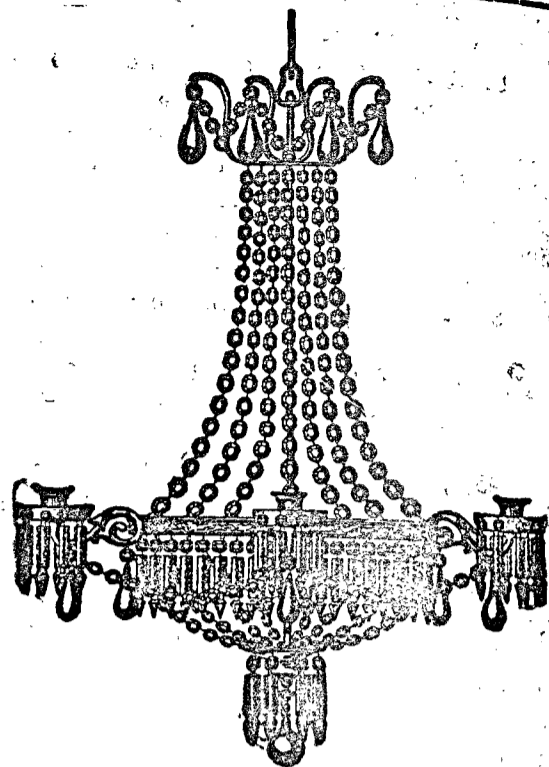
Festival religios la Șimleul Silvaniei. De praznicul Intrării în Biserică, Reuniunea Mariană »*Imaculata Concepție*« a elevelor dela Școala Normală de Conducătoare a aranjat, sub conducerea pâr. *A. Plaiian*, un foarte drăguț festival religios, cu puncte de cor, o declamație, și o piesă de teatru în trei acte: »*Sf. Iulia*« (Triumful creștinismului asupra păgânismului). A luat parte neobișnuit de multă lume. Mulți chiar și de cei ce nu prea dau pela biserică. Atât succesul moral, cât și cel material, a fost peste așteptări. Piesa, jucată cu pricepere, a plăcut nespuse de mult.

Roadele mlei creștine. Tocmai s'a împlinit anul acesta o jumătate de veac de când conduc Surorile »*Bunului Păstor*« spitalul *S. Margareta* din Bangalore. (India) În acest răstimp cum se remarcă în »*Commonweal*« (9.10.36) numele Surorii au îngrijit 100.746 bolnavi internați în spital, iar altor 1507.124 bolnavi le-au dat ajutoarele de lipsă. — De notat că cea mai mare parte a nefericiților acestora erau hinduși și musulmani.

Pentru cei ce călătoresc pe mare. Asociația religioasă germană »*S. Rafail*« s'a îngrijit, dela război încoace, ca pe vapoarele germane de pasageri să se aște altare portative. Pe unele chiar și altare fixe. Ba pe marile vapoare ale liniei »*Norddeutsches-Lloyd*« se află și sacristani (țârcovnici) de meserie. Anul trecut s'au slujit la cele 150 altare portative și 25 fixe 5000 de sfinte liturghii, cu o asistență de 45.000 persoane.

Cultul sfinților în Anglia. Nu-i prea mare numărul mărturisitorilor crezului roman în țara lui Albion, dar e mare credința lor. Aceasta i-a făcut să ridice în, relativ, scurtul răstimp de când se bucură de libertate religioasă, să ridice 1319 biserici. Dintre acestea (după *Hirnok* (din 15. 9. 36) 653 sunt dedicate Preacuratei. Celelalte (în paranteză numărul bisericilor) sunt închinare Sfinților: *Iosif* (208), *Petru* (82), *Patricie* (63), *Arh. Mihail* (52), *Ioan* (40), *Ana* (39), *arhiep. mucenic Toma* (36), *Francisc* (33), *Pavel* (29), *Augustin* (28), *Eduard* (26), *George și Edmund* (23), *Ioana d'Arc* (5). În cinstea sfinților de curând canonizați: *card. Fisher*, cancelarul *Toma Morus* și *Toma Percy*, toți trei mucenici, au clădit trei sfinte lăcașuri de închinare: câte unul de fiecare. — În aceeași vreme bolșevismul distruge casele Domnului.

Mulțumită. Cu prilejul festivalului agrist aranjat la *Orăștie* în seara zilei de 14 Noem. c. pentru augmentarea fondului noii biserici în plan de zidire, au suprasolvit următorii domni și doamne: *Mărioara Vlad*, 200 Lei; *Corul bis. reformate din Orăștie*, 160, Lei; *col. G. Opreța*, *Dr. R. Dobo*, *G. Cioca*, *prof. P. Munteanu*, *pr. I. Ordeanu*, *Gherasim Ciolan*, *Paraschiva Spuderca*, *Maria Mosora*, câte 100 Lei; *V. Sântion*, 70 Lei; *pr. Solomon Armean*, 60 Lei; *prof. Roză Dr. Lepși*, 60 Lei; *D. Martin și D. Molnar*, câte 50 Lei; *Ana Oltean*, 40 Lei; *D. Țârlea și N. Viorel*, câte 30 Lei. — Tuturor acestora li-se aduc și pe această cale cele mai călduroase mulțumite. — *Comitetul Aranjator.*

Comandați Policandre

la
LIBRARIA ANCA — CLUJ

din sticlă-cristal, în diferite forme pentru bisericile noastre dela sate.

Tot aici găsiți Sfeșnice pentru altar, toate mărimile cu 1—3 brațe; cruci de perete și cu talpă din lemn, metal, nichel și argintate orice mărime; Berete din Klott pt. preoți Brăe, (eingulum) pt. teologi, preoți și protopopi, în diferite lățimi și culori, din mătase sau lână. Se mai află: Potire, Ciborium, Cădelnițe, Chivot, aurite și argintate.

Mare depozit de Ornate și prapori gata, în diferite culori, cu prețuri reduse Icoane de hârtie și picturi. Tot soiul de rechizite, imprimare, Cărți de rugăciuni și bisericesti, medalioane, rozare, și steaguri pentru Reuniunile Mariene. Teatre și Monoloage populare și școlare. Cereți catalogul detaliat și ilustrat.

(2-?)

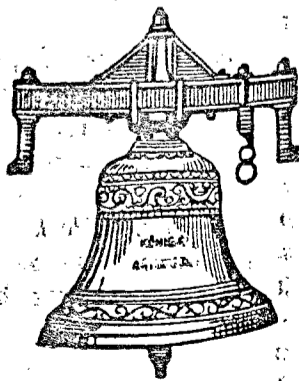
FRIDERIC HÖNIG

ARAD, STRADA BARIȚIU 10—21

Cea mai veche și mai mare turnătorie de clopote din România.

Fondată
la anul 1840

La comandă fabrică clopote de orice mărime, din cel mai curat bronz pentru clopote, pe lângă garanță mare și cu prefixarea precisă a tonurilor. Invenție proprie licențiate

Rechizite și scule de fer pentru clopote. Motoare electrice pentru clopotit. — Telefon 376.

Citiți și răspândiți

„UNIREA“